

Mwongozo wa Mafunzo Yaliyochanganywaya K4Health

“Wasiojua kusoma na kuandika katika karne ya 21 hawatakuwa wale wasiojua kusoma na kuandika lakini wale ambao hawawezi kujifunza, kutojifunza na kujifunza upya.”

—Alvin Toffler

Februari 2013

Nakala imehaririwa na Mariah Boyd-Boffa.
Muundo na umbizo la jalada na Ben Peterson.

Picha za jalada, Kwa hisani ya Photoshare (*kuhesabiwa kutoka juu kushoto*): © 2006 Rose Reis; ©: 2012 Cassandra Mickish/CCP; © 12 Sarah V. Harlan/JHU•CCP; © 2003 Rebecca Callahan; © 2011 Duncan Moeketse/ICASA2011; © 2012 Sarah V. Harlan/JHU•CCP

Eneo lililopendekezwa: Chio, K., McLean, L., Mazursky, S., na Mwaikambo, Mwongozo wa Kujifunza Uliochanganywa wa L. K4Health. Baltimore, Maryland: Kituo cha Mipango ya Mawasiliano, Shule ya Afya ya Umma ya Johns Hopkins Bloomberg; Cambridge, Massachusetts: Sayansi za Usimamizi kwa Afya, 2013.

SHUKRANI

K4Health inasaidiwa na Afisi ya Idadi ya Watu na Afya ya Uzazi, Taasisi ya Afya Ulimwenguni, Uwakala wa Marekani kwa Maendeleo ya Kimataifa chini ya masharti ya nambari ya ruzuku GPO-A-00-08-00006-00. Maoni yaliyotolewa kwenye hati hii hayaonyeshi kabisa yale ya Uwakala wa Marekani kwa maendeleo ya Kimataifa au serikali ya Marekani.

Maudhui

Sehemu ya 1: Mafunzo ya Mtandaoni ya Afya Ulimwenguni

Sehemu ya 2: Awamu Tatu za Mafunzo

Sehemu ya 3: Kuamua Mbinu Inayofaa

Sehemu ya 4: Kubuni Uzoefu wa Mafunzo Yaliyochanganywa ya GHeL

Sehemu ya 5: Kufupisha na Kushiriki

Lengo la Mwongozo

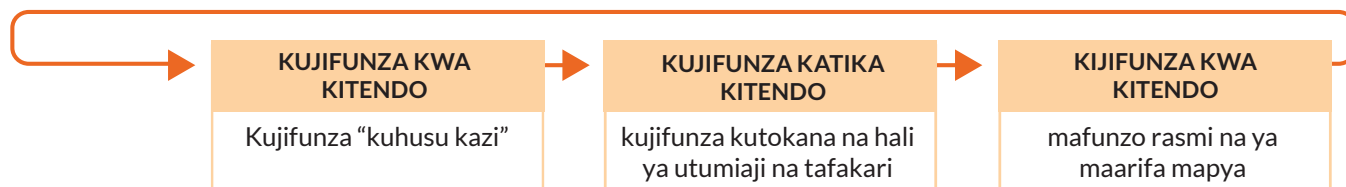
*Katika mwongozo huu, tunafafanua mafunzo yaliyochanganywa kuwa mchanganyiko wa midia mbalimbali za mafunzo (ana kwa ana, mtandaoni, kuchapisha, mitandao ya jamii) na mazingira ya mafunzo (inayoongozwa na msimamizi, kufanya kazi kwa kushirikiana, mwingiliano baina ya rafiki kwa rafiki, utafiti binafsi na kazi ya mtu binafsi) zinazoimarisha na kuongeza kasi ya ustadi na utekelezaji kwenye kazi.

Lengo la Mwongozo* huu wa Mafunzo yaliyochanganywa ni kukusaidia kuangazia maswali yaliyoainishwa katika kisanduku hapa chini kwa kufafanua jinsi kozi za GHeL zinavyoweza kuchanganywa na shughuli nyingine za mafunzo ili kuongeza utumiaji wa maarifa mapya kazini. Mifano halisi ya jinsi ya kufanya hivyo imejumuishwa kwa wakufunzi na wanafunzi binafsi.

Kwa Wakufunzi na Wajenzi wa Uwezo

Je, wewe ni mkufunzi ambaye angependa kushirikisha mafunzo ya Mtandaoni kwenye shughuli za ujenzi wa uwezo? Je, umewahi kujaribu kuunganisha kozi za GHeL kwenye shughuli nyingine za mafunzo, lakini hukuwa na uhakika kuhusu jinsi ya kufanya? Je, una mahitaji ya mafunzo na masomo ambayo hukuwa na uhakika kuhusu jinsi ya kuyaangazia bora zaidi?

Mwongozo huu wa Mafunzo Yaliyochanganywa hutoa mapendekezo kuhusu jinsi kozi za GHeL zinavyoweza kutumika ili kuboresha mbinu za msaada wa ana kwa ana, mtandaoni, na mafunzo na utendakazi uliochanganywa kwa kuwasaidia washiriki kupata na kutekeleza maarifa mapya na ufahamu. Mbinu hii inategemea awamu tatu za mafunzo, kulingana na Wilson na Biller (imewasilishwa kwa uchapishaji mwaka wa 2012). (Maelezo zaidi kuhusu awamu tatu za mafunzo za Wilson na Biller zimeonyeshwa katika Sehemu ya pili ya mwongozo huu.)

Mwongozo unafafanua jinsi kozi za GHeL zinavyoweza kusaidia **kujifunza kwa kitendo** na inaweza kujengwa ndani ya mbinu za mafunzo yaliyochanganywa zinazojumuisha shughuli na msaada kwa wanafunzi **ndani na kutoka kwenye** kitendo pia ili kozi za GHeL zitekelezwa kama mojawapo ya mfumo mzima wa mafunzo.

Mwongozo hutoa mifano kwa watumiaji kuhusu njia za kuchanganya kozi za GHeL hadi kwenye shughuli nyingine za mafunzo kulingana na mahitaji ya uboreshaji wa rasilimali na utendakazi ya shirika, kikundi, au mtu binafsi.

Mwongozo huu pia unajumuisha maelezo kuhusu jinsi ya kutekeleza maelezo yanayohusu jinsi ya kutekeleza kozi za GHeL kulingana na aina ya mahitaji ya mafunzo, kwa mfano:

- watu binafsi au mashirika yanayohitaji maarifa ya kozi ya GHeL ili kujenga ujuzi halisi au kuboresha utendakazi wao, na
- maelezo ya mafunzo kwa watu binafsi au mashirika kwa mara ya kwanza au kupanua maarifa yao kuhusu mada:

1

Mafunzo Pepe ya Afya Ulimwenguni: Nafasi za Mafunzo Yaliyochanganywa

Malengo ya Mafunzo

Mwishoni mwa sehemu hii utaweza:

- Fafanua kozi za Mafunzo Pepe ya Afya Ulimwenguni (GHeL) ni nini.
- Taja manufaa matatu ya kuchanganya kozi za Mafunzo Pepe ya Afya Ulimwenguni na aina nyingine za uzoefu wa mafunzo.

Kozi za GHeL ni zipi?

Kituo cha GHeL kilianzishwa mwaka wa 2005 na Taasisi ya USAID ya Afya Ulimwenguni kwa kuwajibikia maombi kutoka kwa wafanyakazi wa nyanjani kwa ufikiaji katika mwongozo wa sasa wa mpango kuhusu maeneo mbalimbali ya ufundi ya afya ya umma na maendeleo. Kituo cha GHeL hutoa kozi za bila malipo, za udhibiti binafsi, na Zinazotumia Intaneti ambazo:

- Hutoa elimu mahimu na inayoendelea kwa muda kwa wataalam wa afya;
- Hutoa maudhui ya ufundi ya hali ya sanaa kuhusu mada kuu za afya ya umma; na
- Kutumika kama rasilimali halisi kwa kuongeza maarifa ya afya ya umma.

Hadhira msingi za Kituo cha GHeL ni maafisa wa afya na wafanyakazi wa ndani katika misheni za USAID kote duniani. Hata hivyo, kozi ziko wazi kwa umma na, kutokana na hayo, watu wengi (zaidi ya 80%) kwa wanafunzi wote wanatoka nje ya USAID. Hii inajumuisha wafanyakazi kutoka katika vyuo vikuu visivyo vya Marekani, kimataifa, kitaifa, na mashirika yasiyo ya serekali, na mashirika ya kimataifa.

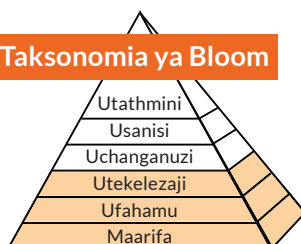
Kituo cha GHeL hivi sasa kinatoa zaidi ya kozi 50 katika mada za afya ulimwenguni, kama vile uhai wa mtoto, afya ya uzazi/kupanga uzazi, VVU/UKIMWI, magongwa yanayoambukizwa, miongoni mwa mengine, na ina jumuiya ya zaidi ya wanafunzi 72,000 waliosajiliwa.

Taksonomia ya Bloom na malengo ya mafunzo ya kozi za GHeL

Malengo ya mafunzo ya kozi za GHeL yamelenga kwenye viwango viwili vya kwanza vya Taksonomia ya Bloom* hapa chini: kuongeza maarifa na ufahamu. Licha ya uhitaji zaidi wa kozi hizi, watumiaji wa kozi ya GHeL kutoka kwenye viwango hivi viwili vya kwanza (kwa kunufaika na maarifa na ufahamu) hadi katika kiwango cha tatu chapiramidi: kwa kutekeleza kwa uamilifu maudhui ya kozi ili kuboresha utendakazi wao.

*Taksonimia ya Bloom ni uainishaji wa melongo ya kujifunza katika uwanja wa elimu.

Taksonomia ya Bloom

Maarifa

- Ujuzi wa Kuonyeshwa:
- Tazama na ukumbuke maelezo
 - Kumbuka tarehe, matukio, maeneo
 - Kumbuka hoja kuu
 - Elewa mada kuu

Ufahamu

- Ujuzi wa Kuonyeshwa:
- Tazama na ukumbuke maelezo
 - Elewa maana
 - Tafsiri maarifa katika miktadha mipya
 - Fasiri vipengee, linganisha, linganua
 - Agizo, kikundi. sababu za ukweli
 - Bashiri matokeo

Utekelezaji

- Ujuzi wa Kuonyeshwa:
- Zalisha bidhaa kwa kutumia maarifa mapya
 - Tatua tatizo
 - Unda kielelezo

Je, mafunzo yaliyochanganywa hutoa vipi nafasi kwa utekelezaji ulioongezeka wa maarifa?

Tunajua kuwa utekelezaji wa maarifa unatumika vyema zaidi wakati:

- muktadha wa mafunzo huonyesha eneo la kazi la mshirika (Grossman na Salas, 2010);
- mwanafunzi ana fursa ya kuonyesha tabia mpya (Grossman na Salas, 2010);
- tukio la mafunzo linafuatiwa na matukio ya ziada ya mafunzo (Grossman na Salas, 2010); na
- mwanafunzi ana msaada wa utendakazi zaidi ya muda wa kupata maelezo mapya ([Gottfredson y Moshier, 2012](#)).

Kwa kuwa mafunzo yaliyochanganywa huchanganya midia mbalimbali ya mafunzo (ana kwa ana, mtandaoni, kuchapisha, mtandao wa jamii) na mazingira ya mafunzo (inayoongozwa na msimamizi, kufanya kazi kwa kushirikiana, mwingiliano baina ya rafiki kwa rafiki, utafiti binafsi na kazi ya mtu binafsi) wanafunzi hunufaika na:

- kupata muda muda zaidi kuliko uliopo darasani au uzoefu wa mafunzo ya utafiti binafsi ili kutekeleza maarifa mapya katika eneo la kazi;
- kuleta na kufanya majaribio ya mbinu mpya katika eneo la kazi;
- kujifunza kutoka kwa na kwa marafiki; na
- kupokea msaada wa kujifunza kwa muda wa ziada.

Mbinu ya mafunzo yaliyochanganywa inayounganisha maarifa yaliyopanuliwa mapya ya mshirika yaliyopatikana katika kozi za GHeL yanaweza kuimarisha kwa ufanisi matokeo ya mafunzo kwa kuunga mkono utumiaji wa maarifa na ujuzi mpya kazini kwa kipindi cha muda.

Mifano ya shughuli za mafunzo yaliyochanganywa ya GHeL

Mifano iliyo hapa chini inaonyesha njia ambazo kozi za GHeL zimetumiwa kufanikisha mafunzo kwa shughuli za vitendo.

MAHITAJI YA AWALI YA KOZI ZA MAFUNZO

Mwaka wa 2012, [mradi unaofadhiliwa na USAID wa Kutathmini KIPIMO](#) uliwhitaji watumaji maombi kwenye [Mpango wa Maendeleo wa Uongozi Usio Bayana wa mafunzo uliochanganywa](#) kwa timu zinazolenga kukusanya data ya jinsia ili kuchukua [Afya 101 ya Jinsia na Ngono na Uzazi](#) kama mahitaji awali ya kushiriki kwa mpango. [Uwakala wa kimataifa wa Kikundi cha Jinsia Kinachofanya kazi \(IGWG\)](#), kikundi kinachojumuisha USAID, mawakala wanaoshirikiana, na Mashirika Yasiyo ya Serikali, pia yalihitaji kozi ya GHeL kuhusu [Afya 101 ya Jinsia na Ngono na Uzazi](#) kama mahitaji awali ya Mafunzo ya Jinsia kwa warsha ya Wakufunzi mwaka wa 2010.

NYONGEZA KATIKA NYENZO ZA MAFUNZO

Mwaka wa 2011, afisi ya CDC/PEPFAR nchini Cote d' Ivoire ilisambaza CD-Rom ya kozi za GHeL ili kuunga mkono mafunzo ya ndani ya nchi ya M na E ya washirika wanaotekeleza.

KAZI INAYOHITAJIKA KAMA MOJA WAPO YA KOZI

Katika Chuo Kikuu cha Marekani cha Ufundi na Kilimo katika Jimbo la Carolina Kaskazini, profesa wa Shle ya Uuguzi aliwapa wanafunzi wake kozi 14 GHeL za ukamilisho kama moja wapo ya kozi ya chuo kikuu iliyochanganywa (25% ana kwa ana, 75% mtandaoni) "Huduma ya Afya katika Jamii ya Ulimwenguni" mwaka wa 2012.

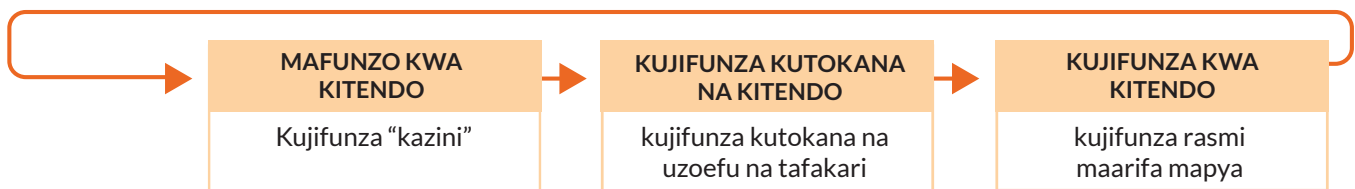
2 Awamu tatu za Mafunzo

Malengo ya Mafunzo

Mwishoni mwa sehemu hii utaweza:

- Kufafanua awamu tatu za muda za mafunzo, kulingana na Wilson na Biller.
- Kutambua ni katika awamu ipi ya muda ya mafunzo ambayo kozi za GHeL hupatikana.
- Kueleza ni kwa nini uzoefu wa mafunzo unaounga mkono mafunzo katika awamu zote tatu unaweza kufaulu zaidi.

Dkt. Daniel Wilson na Bi. Marga Biller, wote wa [Maktaba ya Ubunifu wa Chuo Kikuu cha Harvard](#), wampendekeza kielelezo ambacho hufafanua, kwa maneno mepesi, awamu tatu za muda za mafunzo:

Wilson na Biller wanasema kuwa mbinu za kitambo “kitamaduni” za mafunzo (k.m. kozi za darasani) ni muhimu, haziwezi tu kuwa lengo pekee la juhudi za mafunzo ili kuboresha utendakazi (“kujifunza kwa kitendo”). Juhudi za mafunzo pia zinahitaji kulenga mafunzo unapokuwa kazini (“kujifunza kwa vitendo”), na katika kutafakari uzoefu wa kazi ili kujifunza kutokana na kilichotokea (“kujifunza kutokana na kitendo”). Waandishi hutoa mifano mingi ya manufaa, changamoto, na aina za shughuli ambazo zinapatikana katika awamu hizi tatu za muda za mafunzo (Wilson na Biller, 2012, p. 4):

	KUJIFUNZA KWA KITENDO	KUJIFUNZA KUTOKANA NA KITENDO	KUJIFUNZA KWA SABABU YA KITENDO
MANUFAA MAUU	<ul style="list-style-type: none"> • Awamu hii ya mafunzo hutokea katika harakati za mazoezi • Maarifa na ujuzi vinaonyeshwa katika shughuli za kila siku (k.m., utatuaji wa matatizo) • Mazingira hutoa majibu ya moja kwa moja na ufikiaji katika matokeo 	<ul style="list-style-type: none"> • Awamu hii ya mafunzo huchopoa ruwaza na maarifa ya kina kutokana na uzoefu • Hutoa nafasi ya kushuku dhana na imani 	<ul style="list-style-type: none"> • Awamu hii ya mafunzo imetoa matukio ya kuendeleza maarifa na ujuzi mpya • Hutoa mipangilio ya hatari ya chini kwa kushindwa na kutenda
CHANGAMOTO KUU	<ul style="list-style-type: none"> • Kiwango cha maelezo • Muda • Mtu binafsi anahitaji kutambua na kuthibitisha mianya katika maarifa na kujua mahali pa kupata maarifa mapya 	<ul style="list-style-type: none"> • Ubaguzi wa kitendo • Kujifunza kwa kutenda hakupatana katika eneo shwari la kila mtu • Ubaguzi wa ufafanuzi • Usimbaji na kushiriki maarifa 	<ul style="list-style-type: none"> • Umuhimu na upotezaji muda • Kutoweza kutosheleza maitihaji ya maendeleo ya mtu binafsi kila wakati • Kutoundwa kila mara kuhamisha zaidi ya mwanafunzi binafsi/mshiriki
MBINU NYINGINE	<ul style="list-style-type: none"> • Fursa, mifumo, na kazi kwa kutafuta maarifa na kushiriki • Utamaduni unaosaidia majadiliano yanayohusu makosa na kujifunza kutoka kwayo • Kupanga wakati wa muda legevu 	<ul style="list-style-type: none"> • Ukaguzi wa baada ya kitendo • Ripoti • Mafunzo yaliyosomwa 	<ul style="list-style-type: none"> • Mafunzo ya darasani • Uigaji • Mafunzo ya utafiti

Kozi za GHeL zinapatikana katika awamu ya “Kujifunza kwa ajili ya Kitendo” ya kielelezo hiki. Mbinu ya mafunzo yaliyochanganywa inaweza kusaidia kuunganisha mafunzo yanayofanyika kwa ajili ya kitendo kupitia kozi za GHeL hadi kwenye awamu nyingine mbili za muda za mafunzo. Mbinu hii pia huruhusu muda zaidi na utumiaji wa mafunzo rasmi kazini, na inaweza kuipa nguvu na kusaidia mwingiliano wa marika kwa marika ili mafunzo yafanyike kwa na kutoka kwa wenzi inavyostahili katika awamu zote tatu za mafunzo.

“Ufanisi wa mafunzo katika mashirika ya leo (na kesho) unahitaji kushirikisha na kuunganisha uwezekano wa mafunzo uliopo kote katika awamu asili za kazi za kila siku. Kuunganisha mafunzo katika njia ya kazi huhitaji uhamisho kuelekea kutazama kujifunza kwa kitendo kama eneo msingi la athari, na kujifunza kutoka na kwa ajili ya kitendo kuwa matukio muhimu yenye usaidizi kwa ukuzaji wa maarifa na ujuzi.”

—Wilson na Biller, 2012, p. 6.

Sehemu za III na IV za mwongozo zitatoa mifano ya jinsi ambavyo hii inaweza kufanywa. Hatua ya kwanza ni kuamua mahitaji ya hadhira yako lengwa na mbinu halisi ya kuafikia mahitaji hayo.

3 Kuamua Mbinu Halisi

Malengo ya Mafunzo

Mwishoni mwa sehemu hii utaweza:

- Kufafanua kielelezo cha ADDIE cha muundo wa maagizo.
- Kuendeleza malengo ya mafunzo ya SMART.

Kuamua Mbinu Halisi ya Kuafikia Mahitaji ya Mafunzo

Ili kuamua mbinu halisi kulingana na awamu tatu za mafunzo zilizofafanuliwa katika Sehemu ya II, kwanza tambua na uchanganue mahitaji ya hadhira yako lengwa. Kisha, amua malengo yako ya mafunzo: mwingiliano wa mafunzo utawawezesha kufanya nini kazini?

Kielelezo cha muundo wa maagizo ya “ADDIE” inaweza kusaidia kutumika kama mwongozo katika kukuza mwingiliano wa mafunzo:

1. Analyze (Changanua)	2. Design (Buni)	3. Develop (Endeleza)	4. Implement (Tekeleza)	5. Evaluate (Tathmini)
---------------------------	---------------------	--------------------------	----------------------------	---------------------------

Changanua: Katika awamu ya uchanganuzi, 1) unaamua mahitaji ya hadhira yako lengwa (je, wangependa kujua maarifa mapya, wangependa kutekeleza maarifa mapya, au jambo jingine?) na 2) kuunda malengo ya mwingiliano.

Kila wakati uingiliaji wa mafunzo hauna athari inayotamanika kwa sababu sio wazi kwa wanafunzi (hadhira lengwa) wanachopaswa KUFANYA kutokana na mwingiliano. Kwa kuamua na kufafanua kile hadhira lengwa inahitaji kujua au kufanya kazini (malengo yako ya mafunzo), muundo wa mwingiliano wako utakuwa wa nadharia zaidi, muhimu na fanisi. Hii ndiyo hatua muhimu zaidi katika kubuni mwingiliano wa mafunzo. Majibu kwa maswali haya yatafahamisha malengo yako ya mafunzo na muundo wa mwingiliano:

- Je, hadhira lengwa inahitaji tu maelezo au maarifa?
- Je, kuna kitu ambacho hadhira yako lengwa inahitaji ili kuiwezesha KUFANYA, KUFANYA TOFAUTI, au KUFANYA BORA kazini?
- Je, hadhira yako lengwa infanya nini sasa ili kujaribu kuafikia mahitaji haya, iwapo kuna chochote? Kwa mfano, je, tayari inakutana rasmi ili kujadili changamoto kazini?

Pindi tu utakapothibitisha maelezo haya, unaweza kuandika malengo yako ya mafunzo. Ni muhimu malengo kuwa **SMART***:

*Kumbuka: Baadhi ya wasomaji wanaweza kuwa wanafahamu A kwa inayoweza kufanikishwa na R kuwa muhimu. Sayansi za Usimamizi kwa Afya zinapendelea A kwa inayoweza kufanikishwa na R kwa hali halisi. Kwa kutumia ufafanuzi wowote wa SMART utakusaidia kuendeleza lengo thabiti la mafunzo.

S	SPECIFIC (BAINIFU)	kila mtu anayesoma malengo ya mafunzo ataelewa sawa maana yake.
M	MEASURABLE (INAYOPIMIKA)	unaweza kupima iwapo mwanafunzi anajua nyenzo na/au anaweza kufanya shughuli inayotakikana au la.
A	APPROPRIATE (MWAFAKA)	lengo la mafunzo ni jambo ambalo wanafunzi wanastahili kufanya, wanaweza kufanya, na inawezekana kusaidiwa kupitia uzoefu wa mafunzo.
R	REALISTIC (HALI HALISI)	kuna uwezekano wa mwanafunzi kufanya hii wakipewa uwezo na kulazimika kwa saa, na katika muda uliotolewa wa uzoefu wa mafunzo.
T	TIME-BOUND (KIPINDI CHA MUDA)	malengo yako yanaeleza wazi kipindi cha muda ambacho malengo yatafanikishwa.

Mfano wa lengo la mafunzo la SMART kwa watu binafsi wanaofanya kozi ya GHeL kuhusu tohara ya wanaume.

“Mwishoni mwa kozi ya GHeL, wanafunzi wataweza kufafanua na kuelezea ushirikiano baina ya tohara ya wanaume na maambukizi ya virusi vya VVU.”

Wakati wa awamu ya uchanganuzi, ni muhimu kuzingatia jinsi utakavyotathmini mwingiliano na kuamua iwapo ulifanikisha malengo yako ya mafunzo. Unaweza kuhakikisha unazingatia hii kwa kusema jinsi utakavyopima malengo yako ya mafunzo mwishoni mwa mwingiliano. Kwa mfano:

Lengo la Maarifa: Mwishoni mwa kozi ya GHeL, wanafunzi wataweza kufafanua tohara ya wanaume na kuelezea ushirikiano baina ya tohara ya wanaume na maambukizi ya VVU.

Kipimo: Uwezo wa wanafunzi kufanya hivyo utatahminiwa na wanafunzi wanaochagua ufafanuzi sahihi kutoka kwenye orodha ya tohara ya wanaume ya machaguo mengi na kuchagua ushirikiano baina ya tohara ya wanaume na maambukizi ya VVU katika majaribio mengi mwishoni mwa kozi ya GHeL.

Pia utahitaji kuamua mstari msingi ambao wanafunzi wako wanajua kwa sasa. Je, wanaweza kufafanua kwa usahihi tohara ya wanaume? Iwapo ndiyo, ni wangapi katika hadhira yako lengwa wanaweza kufanya hivyo? Kujibu maswali haya sasa kutakusaidia kujua kiwango cha athari cha mwingiliano wako katika awamu ya utathmini.

Buni: Amua muhtasari wa mwingiliano msingi. Uliamua matokeo yaliyopendelewa wakati wa awamu ya uchanganuzi. Sasa, je, unaweza kubuni vipi mwingiliano wa mafunzo unaounda mkono mafanikio ya matokeo haya? Zingatia yafuatayo:

ENEO LA KUZINGATIA	MASWALI YA KUJIBU	MAJIBU YAKO
UFIKIAJI	Ni vipi ambavyo hadhira yako lengwa hupenda kufikia mafunzo na maarifa mapya?	
	Ni mifumo ipi (ana kwa ana, mtandaoni, simu, n.k) inatumika katika utamaduni na uwezo wake?	
MUUNDO-MSINGI	Ni kiwango kipi cha ufikiaji wa intaneti kilichopo na kinatofautiana vipi katika hadhira yako lengwa?	
	Hali ya ufikiaji wa simu ya mkononi ni ipi?	
	Ni vipi ilivyo rahisi kufikia hadhira yako lengwa ana kwa ana?	
TEKNOLOJIA NA ZANA	Ni mikondo ipi hadhira yako lengwa inayotumia sasa kujifunza na kushiriki maelezo (ana kwa ana, karatasi, intaneti, simu, na nyingine)?	
	Je, wameunganishwa kupitia mitandao ya jamii (Facebook, Twitter, LinkedIn, nyingine)?	
	Ni mikondo ipi inayoonekana zaidi ya uwasilishaji ya kufikia hadhira hii?	
MUDA	Ni muda upi ambao hadhira yako lengwa inao kwa uzoefu wa mafunzo?	
	Je, uzoefu wa mafunzo unaochanganya maagizo na katika utumaji ombi la kazi utaonekana kwao?	
RASILIMALI	Ni aina zipi za rasilimali (wafanyakazi, fedha, nyenzo, nyingine) ulizo nazo za kusaidia uzoefu wa mafunzo kwa hadhira yako lengwa?	

Baada ya kuzingatia maswali haya yote, **je, ni mchanganyiko upi wa mikondo ya uwasilishaji iliyopo utawezesha bora hadhira lengwa kufanikisha matokeo yanayotamanika?**

IWAPO HADHIRA YAKO LENGWA INAHITAJI:	MIINGILIANO IPI INAYOFAA KUZINGATIWA?
JIFUNZE vipengele vipya au dhana (kujifunza kwa ajili ya kitendo)	<i>Mafunzo ya kujielekeza mwenyewe yanaweza kuwa ya ufanisi. Kulingana na aina ya teknolojia wanayoweza kuifikia, wanaweza kufanya kozi ya GHeL au kusoma makala.</i>
TEKELEZA walichojifunza (kujifunza kwa kitendo)	<i>Miingiliano ya ana kwa ana inaweza kuwa ya ufanisi. Kwa mfano, kutekeleza mafunzo mapya katika hali tatanishi kazini kama mojawapo ya uzoefu wa mafunzo kutaongeza utekelezaji wenye ufanisi kazini.</i>
TAFAKARI kuhusu changamoto za utekelezaji kazini ili kuendeleza ufahamu zaidi wa ujuzi (kujifunza kutokana na kitendo)	<i>Chapisha maagizo na vipindi vya ushauri kupitia mikutano ya mtandaoni, gumzo za wavuti, mikutano ya ana kwa ana, mchanganyiko wa hizi unaweza kuwa machaguo ya ufanisi.</i>

Pindi tu unapokuwa na ubunifu wako, angalia tena malengo yako ya mafunzo na uhakikishe mwingiliano wako hutoa ujuzi na maarifa yanayohitajika na hadhira yako lengwa ili iweze kutekeleza kazini. Je, wanachotaka kufanya ni wazi, wanaweza kufanya kwa utofauti, au kufanya bora? Je, wataweza kukifanya baada ya kukamilisha mwingiliano?

Endeleza: Pindi tu unapoamua mwingiliano wako utakuwa upi, utahitajika kuunda nyenzo au maudhui yoyote yanayohitajika, na uamue jinsi utakavyoyatekeleza. Ni nani atafanya nini? Je, utaisaidia vipi? Ni muhimu kufahamu kuwa kuendesha mwingiliano na kikundi kidogo kwanza kutakusaidia kurekebisha ubunifu iwapo unahitaji kutoa mwingiliano kwa kiwango kikubwa.

Kwa maelezo zaidi kuhusu kuendeleza nyenzo za mafunzo, angalia [Mafunzo ya IntraHealth kwa Utendakazi](#) na [Mwongozo wa Kuandika Nyenzo za Mafunzo Zinazotegemea Ushindani](#).

Tekeleza: Katika awamu hii, unawasilisha mwingiliano wa mafunzo. Maelezo ya jinsi ya kutekeleza mwingiliano yanabainisha zaidi muktadha. Hata hivyo, hapa pana baadhi ya mambo ya kufahamu:

- Hakikisha muda, matarajio, na maagizo yanatolewa ipasavyo na kila mara.
- Hakikisha mawasiliano yaliyoandikwa yako sawa na yanadumisha toni ya kutia moyo.
- Wekeza katika uwezeshaji na uendeleo kuwasiliana na washiriki wakati wote wa utumiaji.
- Husisha washikadau muhimu (washiriki, wasimamizi, uongozi mkuu) ili kuhakikisha kuwa washiriki wote wana muda wa kushiriki na yaonekane kuwa matumizi yenye thamani ya muda wao.
- Wawajibishe washiriki kwa utendakazi na uhusiano wao.

Tathmini: Je, wanafunzi walifikiria ni kuhusu uzoefu? Je, ulifanikisha malengo yako ya mafunzo? Je, ulifanikisha matokeo yako uliyoyatamani? Ni kitu kipi kiliibuka kutokana na uzoefu wa mafunzo? Ni nini kinachoweza kuboreshwa wakati ujao? Kwa maelezo zaidi kuhusu uwezo wa kupima na kutathmini-miingiliano ya ujenzi, tazama [Kiambatisho](#).

Malengo ya Mafunzo

Mwishoni mwa sehemu hii utaweza:

- Kuelezea jinsi ya kuchanganua mahitaji ya mafunzo.
- Kuelezea jinsi ya kubuni mbinu ya mafunzo yaliyochanganywa ili kuangazia mahitaji haya.

Sasa tutatekeleza kielelezo cha ADDIE ili kutambua jinsi ya kubuni bora ufanisi wa mafunzo yaliyochanganywa uzoefu katika sehemu mbili kati ya matukio ya kawaida zaidi*:

- shirika linalohitaji masuluhisho kidogo ya rasilimali katika kujenga ujuzi na kuboresha utendakazi, na
- mtu binafsi anayehitaji kujifunza maelezo mapya kwa mara ya kwanza.

Kesi ya NGO Salama

Shirika linalohitaji maarifa ili kukuza ujuzi wa mazoezi kuimarisha utendakazi wake.

NGO Salama ni shirika la kimataifa linalolenga katika uzuiaji wa VVU/UKIMWI, likiwa na afisi 3 katika Afrika ya Kusini na Mashariki (Kenya, Zambia, na Madagaska) na makao makuu madogo zaidi katika mji wa Washington, DC. Kimsingi NGO Salama inafadhiliwa na USAID, CDC, na PEPFAR, na hushirikiana na wakala wengine wengi ili kutekeleza miradi inayofadhiliwa na Serikali ya Marekani katika eneo.

© 2009 Center para Programas de Comunicación. Cortesía de Photoshare

NGO Salama inashirikiana na mashirika mengine mawili katika mradi mpya uliofadhiliwa na PEPFAR unaolenga matibabu na kinga ya VVU/UKIMWI. NGO Salama huendesha vituo vingi bora vilivyoanzishwa vya Ushauri na Upimaji wa Kujitolea (VCT) katika nchi wanapofanya kazi. Katika mradi mpya, wanahitaji kuunganisha marejeleo kwa tohara ya wanaume hadi katika huduma zilizo po za kutoa ushauri katika vituo vyake nchini Zambia.

Changamoto

Afisa Mkuu wa Mafunzo wa NGO Salama, Bi. Chiwego, anghakikisha wafanyakazi wanaoombwa kutoa ushauri kuhusu tohara ya wanaume wanaweza kutimiza. Ili kufanya hivyo, wanahitaji maelezo mengi kuhusu tohara ya wanaume, wanahitaji ujasiri, na wanahitaji kujibu maswali kwa ustadi kutoka kwa wateja kuhusu usalama na ufanisi wake. Hivi sasa, washauri wana uzoefu mkubwa katika kushauri na kupima VVU/UKIMWI, lakini tohara ya wanaume ni sehemu mpya inayowakanganya baadhi yao.

Bi. Chiwego anafahamu kuwa Kituo cha GHeL hutoa kozi ya mtandaoni kuhusu tohara ya wanaume na kinga ya VVU, na anafikiria hili linaweza kuwa chaguo zuri kwa wafanyakazi wote kwa kuwa wanafikia kila mara kompyuta na intaneti (ijapokuwa ufikiaji unachachawizwa mara kwa mara na kupotea kwa nishati). Hata hivyo, anatambua kuwa kufanya kozi ya GHeL pekee hakuwezi kujenga seti kamili ya maarifa na ujuzi wanaohitaji ili kwa faragha na mara kwa mara kuwaelekeza wateja kwa huduma za tohara. Ana bajeti finyu sana.

Je, Bi. Chiwego anaamua vipi mbinu bora ya kuwaelimisha washauri wake na kuwawezesha kutimiza, wakipewa rasilimali chache zilizo po za mafunzo na muda mchache wa washauri?

*Matukio haya yanachunguza kimsingi machaguo machache ya rasilimali ya kuchanganya kozi za GHeL katika uzoefu mwingine wa mafunzo. Iwapo shirika lako lina rasilimali zaidi, unaweza hata kuunda uzoefu mkubwa zaidi wa mafunzo. Hata hivyo, mfumo unaozumika kubuni uzoefu wa mafunzo unaweza kuwa sawa.

Bi. Chipego hutekeleza mfumo wa **ADDIE** ili kuamua jinsi ya kuwasaidia bora washauri wake kufanya utendaji mpya wa uelekezaji wa tohara ya wanaume kama mojawapo ya huduma zao za VCT. Kwanza anaamua **Kuchanganua** mahitaji ya washauri wake:

- Je, hadhira lengwa inahitaji maelezo au maarifa?

Ndiyo, washauri wanahitaji kufahamu kuhusu ushahidi wa kisayansi unaoonyesha athari ya kinga ya tohara ya wanaume dhidi ya maambukizi ya VVU, usalama wa utaratibu, na uzingatiaji unaposhauri na kuwaelekeza wateja wa VCT katika tohara ya wanaume, pamoja na changamoto za ukubalifu, masuala ya jinsia na utoaji huduma.

- Je, kuna kitu ambacho hadhira yako lengwa inahitaji KUFANYA, KUFANYA KWA UTOFAUTI, au KUFANYA BORA kazini?

Ndiyo, kwa kuongezea kuhusu kufahamu tohara ya wanaume, washauri wanahitaji kuweza kuwashauri na kuwaelekeza wateja kwa ufanisi kuhusu utaratibu. Ili kufanya hivyo, wanahitaji kuelewa na kupasha maelezo, wajue vipi na siku gani ya kuwaelekeza wagonjwa, wajue wakati utaratibu unafaa, na wajue jinsi ya kujibu maswali na masuala ya wateja kuhusu utaratibu.

- Hadhira yako lengwa inafanya nini sasa ili kujaribu kuafikia mahitaji haya, iwapo kuna chochote?

Washauri wengi wana maarifa finyu kuhusu tohara ya wanaume kama mbinu ya kuinga VVU. Wanatoa ushauri tu kuhusu kujikinga, kuwa mwaminifu/kupunguza idadi ya wapenzi, na kutumia mpira. Bado hawafanyi kazi kwa kikamilifu ili kujifunza kuhusu tohara ya wanaume, lakini kwa ufadhili mpya wa NGO Salama, watahitajika kujua.

Kutokana na uchunguzi huu, Bi. Chipego anahitimisha kuwa washauri wake hawahitaji tu kujifunza kuhusu tohara ya wanaume, pia wanahitaji kutekeleza maelezo haya kwa ufanisi wanapowashauri wateja. Pia anafahamu kuwa, ili wafanikiwe, watahitaji fursa ili kutafakari kuhusu utumiaji huu ili wasaidie uboreshaji unaoendelea katika ushauri wao.

Kwanza, Bi. Chipego hutambua malengo ya mafunzo ya mwingiliano na jinsi atakavyoyapima:

- 1. Lengo:** Kufikia Machi 2013 (miezi mitatu katika kuanza kwa mradi), 15/15 (100%) ya washauri wote wa kituo cha VCT cha NGO Salama wanaweza kufafanua tohara ya wanaume na kuelezea kwa usahihi uhusiano baina ya tohara ya wanaume na matukio na maambukizi ya VVU.

Kipimo: Maarifa ya wanafunzi yatathminiwa na jaribio la maswali ya machaguo mengi mwishoni mwa kozi ya GHeL inayojaribu maarifa ya tohara ya wanaume na uhusiano baina ya tohara ya wanaume na matukio na maambukizi ya VVU.

Msingi: Kwa sasa (Desemba 2012), 3 tu kati ya washauri 15 (20%) wanaweza kueleza tohara ya wanaume ni nini, na kueleza uhusiano baina ya tohara ya wanaume na matukio na maambukizi ya VVU.

- 2. Lengo:** Kufikia Juni 2013 (miezi sita baada ya kuanza kwa mradi), 15/15 (100%) ya washauri wote wa NGO Salama wanashauri kuhusu na kuelekeza inavyostahili wateja katika huduma za tohara ya wanaume.

Kipimo: Washauri wanaombwa kukamilisha orodha-angalizi katika rekodi ya ushauri kwa 100% ya vipindi vya VCT. Orodha-angalizi inajumuisha vipengele vya tohara ya wanaume iliyojadiliwa na iwapo uelekezaji ulifanyika.

Msingi: Kwa sasa (Desemba 2012), tohara ya wanaume siyo mojawapo ya kazi zinazotolewa na VCT ya NGO.

Akiwa anafahamu malengo haya vizuri, Bi. Chipego anaamua **Ubunifu** wa mwingiliano wa mafunzo yaliyochanganywa.

Kisha anazingatia hali ya sasa ya washauri kujibu maswali yafuatayo. Kwa sababu yeye hajui majibu yote ya maswali, Bi. Chipego husimamia uchunguzi mfupi kwa washauri 15 ili kupata hoja bora kuhusu hali na mapendekezo yao. Anastaajabishwa na baadhi ya majibu yao:

ENEO LA KUZINGATIA	MASWALI YA KUJIBU	MAJIBU YAKO
UFIKIAJI	Ni vipi ambavyo hadhira yako lengwa hupenda kufikia mafunzo na maarifa mapya?	Hivi sasa, washauri wanahimizwa na Bi. Chipego kusoma makala kuhusu matibabu na kinga ya VVU/UKIMWI na kuhudhuria mafunzo ya kila robo kipindi ambapo wanajifunza kuhusu mabadiliko au ubora wowote katika kinga na matibabu ya VVU/UKIMWI ili kuwafahamisha wanaowashauri. Pia washauri wanakutana kila wakati ili kujadili changamoto za ushauri na wasaidia kila mmoja, kwa kuwa ushauri katika VCT wakati mwingine unaweza kuwa wa kihisia.
	Ni mifumo ipi (ana kwa ana, mtandaoni, simu, n.k) inatumika katika utamaduni na uwezo wake?	Washauri wanafikia intaneti kila mara. Wanaingia mtandaoni mara kwa mara ili kufikia maelezo ya kazi yao na kuandika na kujibu barua pepe. Kila mara wanakutana ili kujadili masuala ya ushauri, na wanapenda mikutano ya ana kwa ana inapowezekana. Washauri wote wana simu ya mkononi wanayotumia kutuma ujumbe mfupi na kuwapigia simu wataalam na watu binafsi.
MUUNDO-MSINGI	Ni kiwango kipi cha ufikiaji wa intaneti kilichopo na kinatofautiana vipi katika hadhira yako lengwa?	Washauri wote wanapatikana katika mji mkuu na huingia kwenye intaneti na kompyuta nishati inapowashwa.
	Hali ya ufikiaji wa simu ya mkononi ni ipi?	Wana simu za mkononi; 3 kati ya 15 wanaripoti kuwa wana simu ya mkononi na ufikiaji katika intaneti.
	Ni vipi ilivyo rahisi kufikia hadhira yako lengwa ana kwa ana?	Wote wanapatikana katika mji mkuu, lakini wanafanya kazi katika vituo vya VCT kote mjini na viunga vyake. Ni rahisi kuwaita au kuandaa mkutano wa ana kwa ana, lakini hawahitaji usafiri wao, katika hali nyingine wanachukua zaidi ya saa 1 kwenye msongamano katika kila mwelekeo, na huchachawiza kazi yao katika vituo. Vipindi vya mafunzo vya kila robo vinafanyika Jumamosi alasiri ili kuangazia suala hili.

ENEO LA KUZINGATIA	MASWALI YA KUJIBU	MAJIBU YAKO
TEKNOLOJIA NA ZANA	Ni mikondo ipi hadhira yako lengwa inayotumia sasa kujifunza na kushiriki maelezo (ana kwa ana, karatasi, intaneti, simu, na nyingine)?	<ul style="list-style-type: none"> • Wanakutana ana kwa ana bila mpango • Wanahudhuria mafunzo ya NGO Salama • Baadhi ya washauri huitana ili kujadili masuala
	Je, wameunganishwa kupitia mitandao ya jamii (Facebook, Twitter, LinkedIn, nyingine)?	Washauri wote wanaripoti 15 kuwa na akaunti za Facebook, ambao wanaripoti wote kuwa wanazifikia mara moja kwa wiki au zaidi. Wawili pekee ndio walio na akaunti za Twitter, na watatu wana wasifu kwenye LinkedIn.
	Ni mikondo ipi inayoonekana zaidi ya uwasilishaji ya kufikia hadhira hii?	Ana kwa ana, simu ya mkononi (sauti na maandishi), na intaneti yote ni machaguo maalum ya kufikia kikundi hiki; ana kwa ana inapendelewa ikiwezekana.
MUDA	Ni muda upi ambao hadhira yako lengwa inao kwa uzoefu wa mafunzo?	Washauri wa VCT wanafanya mafunzo yao zaidi wakiwa "kazini" na kutoka kwa kila mmoja kupitia njia isiyo rasmi. Wanahudhuria mafunzo yanayohitajika kila robo, lakini hizi ni ngumu kuratibu na kila mara zinafanywa wikendi. Washauri hawahitaji mafunzo ya ziada yanayoweza kuchukua muda wao au wa familia.
	Je, uzoefu wa mafunzo unaochanganya maagizo na katika utumaji ombi la kazi utaonekana kwao?	Ndiyo, itakuwa tu ndiyo njia inayoonekana wao kupokea mafunzo zaidi.
RASILIMALI	Ni aina zipi za rasilimali (wafanyakazi, fedha, nyenzo, nyingine) unazo zinazosaidia uzoefu wa mafunzo kwa hadhira yako lengwa?	Bi. Chipego ana bajeti yake ndogo ya muda wake, mafunzo ya kipindi cha saa 3 kwa kila robo, na kuleta mtaalam katika tohara ya wanaume na uziujaji wa VVU huja katika mafunzo yanayokuja ya kila robo, lakini bajeti kidogo kwa shughuli nyingine. Atahitaji kutafuta machaguo ya rasilimali chache ili kuwasaidia washauri wake.

Baada ya kuzingatia haya, **je, ni mchanganyiko upi wa mikondo inayopatikana utawezesha bora zaidi hadhira lengwa kufanikisha matokeo yanayotamanika?**

Bi. Chipego hupima machaguo yake. Inaonekana mikondo ifuatayo ya uwasilishaji inaweza kumruhusu kufikia na kutoa usaidizi wa mahitaji ya washauri:

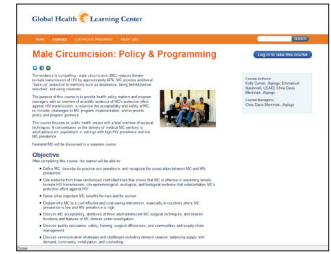
- Msaada wa ana kwa ana kupitia mafunzo yaliyoanzishwa ya kila robo;
- Kozi za mtandaoni;
- Maarifa ya kawaida na rasmi hubadilisha mitandao kati ya washauri, ikisaidiwa kupitia intaneti, simu na ujumbe mfupi.

Bi. Chipego hukagua tena malengo yake ya mafunzo, na hufikiria kuhusu awamu zote tatu za muda za mafunzo, na vile vile rasilimali chache alizo nazo za mafunzo. Washauri wake watahitaji kujifunza kwa, katika, na kutoka kwa kitendo ili waweze kutoa ushauri kwa ufanisi kuhusu tohara ya wanaume. Alianza kuzingatia njia ambazo angetumia kusaidia awamu tatu za mafunzo ili kufanikisha malengo yake, kwa kutoa mikondo ambayo ingefanya kazi kwa hadhira yake lengwa, na mahitaji ya kutumia machaguo ya rasilimali chache:

KUJIFUNZA KWA AJILI YA KITENDO

Washauri wangepanua kozi ya GHeL “Tohara ya Wanaume: Programu na Sera” mwishoni mwa Januari 2013.

- Malengo ya mafunzo ya kozi yanaungana na lengo la kwanza la mafunzo la Bi. Chipego.
- Washauri wana ufikiaji wa kutosha katika intaneti ili kufanya kozi hizi (wamefanikiwa kufanya kozi za GHeL hapo awali).
- Kozi huchukua tu saa 2 kukamilika, na ni rahisi kwa Bi. Chipego kupima ukamilisho.

Mtaalam katika tohara ya wanaume na uzuiaji wa VVU huongoza mafunzo yanayofuata ya ana kwa ana ya kila robo, yatakayofanyika Februari 2013.

- Mafunzo yatahusisha maonyesho ya moja kwa moja na video kuhusu tohara ya wanaume na uzuiaji wa VVU (yanayotolewa na mtaalam), shughuli za mwingiliano, kuwajibikia majukumu, vikao vya jaribio la ushauri, na majadiliano ya kutafakari.

KUJIFUNZA KWA KITENDO

Kati ya Februari na Mei 2013, washauri watashirikisha ushauri wa tohara ya wanaume kwenye kazi yao ya VCT na watahitaji msaada wa utendakazi ili waweze kufanya hivyo.

- Bi. Chipego atapanga kikundi kilichofungwa cha Facebook (kwa kuwa washauri wote wanaripoti kushiriki kwenye Facebook mara moja kwa wiki) ambapo washauri wanaweza kuuliza maswali, masuala, na hoja kwa kila mmoja kwa kuwa maswali yanaibuka katika vikao vya ushauri. Bi. Chipego na mtaalam wa kupasha tohara ya wanaume pia watashiriki, kuchapisha maelezo mapya, na kujibu maswali.
- Bi. Chipego pia atahakikisha kuwa kuna orodha iliyosasishwa ya nambari za simu za mkononi kwa washauri wote ili waweze kupiga au kutuma ujumbe mfupi kwa kila mmoja inapohitajika.

KUJIFUNZA KUTOKANA NA KITENDO

Katika mafunzo yafuatayo katika kipindi cha kila robo, yatakayofanyika Juni, Bi. Chipego atawezesha Ukaguzi wa Baada ya Kitendo, mchakato uliopangwa wa ukaguzi, na washauri.

- Hii itawaruhusu washauri kutafakari walichojifunza kutokana na mafunzo ya tohara ya wanaume na msaada wa utendakazi, kinachofanyika vizuri katika ushauri wao, na kile wangenda kuimarisha. Pia wanaweza kutambua mianya katika mahitaji yao ya msaada wa utendakazi na mafunzo yanayoendelea.
- Bi. Chipego atajumuisha kipimo alichokifanya cha matokeo na malengo ya mafunzo (k.m. asilimia ya rekodi za ushauri zinazoonyesha tohara ya wanaume ilijadiliwa) kama mojawapo ya data iliyokaguliwa katika Ukaguzi wa Baada

VIDOKEZO VYA KUSHIRIKIANA MITANDAO YA JAMII KATIKA MAFUNZO

Mafunzo ya binadamu ni jamii asili. Mitandao ya jamii, inapotumika vizuri, inaweza kuwa zana thabiti kuwawezesha watu “kujifunza zaidi,” hususan ukipata njia za kuwahusisha wanafunzi kupitia mitandao ya jamii ambayo tayari wanaitumia. Hapa pana hoja chache za kutumia mitandao ya jamii ili kusaidia kujifunza kwa ajili ya, kwenye na kutokana na kitendo:

- Kuchapisha/kutangaza maelezo (kupitia [Twitter](#), blogu, tovuti)
 - Kushiriki nyenzo (kupitia [Google Docs](#), [DropBox](#))
 - Kushiriki wasifu na mivutio ([LinkedIn](#), [Facebook](#))
 - Kujenga uhusiano, jumuiya (Facebook, mitandao)
 - Kushirikiana (Google Docs, [Wiki](#), mitandao)
- Tazama kitabu cha Jane Bozarth na ukurasa wa Facebook, [Mitandao ya Jamii kwa Wakufunzi](#), kwa hoja zaidi.

ya Kitendo. Washauri watapata fursa ya kutafakari pamoja kuhusu maendeleo, mianya, na jinsi wanavyoweza kuimarisha utendakazi wao ili kuendelea mbele.

Bi. Chipego atafanya kazi na washauri ili kutoa njia bora katika kushirikisha tohara ya wanaume kwenye VCT nchini Zambia.

- Chapisha Ukaguzi wa Baada ya Kitendo, washauri watahimizwa kujumuisha njia bora katika kushirikisha tohara ya wanaume kwenye VCT nchini Zambia katika miongozo yao iliyochapishwa ya VCT. Ili kuufanya mwongozo wa VCT kuwa hati isiyosahaulika, Bi. Chipego atachapisha kama [Wiki](#) mtandaoni ili washauri waweze kuurejelea, kubadilisha, na kuuongeza kwenye maelezo na mabadiliko ya njia bora. Maudhui ya mtandaoni ya Wiki kisha yanaweza kuchapishwa kila mara ili yaweze kurejelewa kwa urahisi nje ya mtandao, hata iwapo kuna uchachawizaji wa nishati.

Kisha Bi. Chipego ataamua iwapo mafunzo zaidi na msaada unahitajika ili kusaidia mahitaji ya washauri ya kujifunza ***kwa ajili ya*** kitendo.

Sasa Bi. Chipego ana muundo, atafanya kazi ili **kuendeleza** mbinu ya mafunzo, **kuutekeleza**, na **kutathmini** ufanisi wake kulingana na malengo yake ya mafunzo na viwango vinne vya utathmini wa Kirkpatrick.

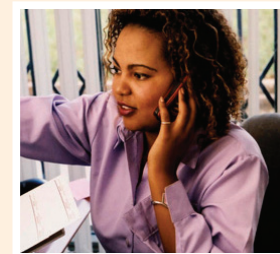
Tumeona jinsi mbinu hii ya **kubuni mwingiliano wa mafunzo yaliyochanganywa** imesaidia shirika la NGO kuendelea uzoefu wa mafunzo kwa wafanyakazi wake kuangazia mahitaji ya utendakazi. Sasa tutaangalia jinsi msimamizi wa mtu binafsi anavyoweza kufanya vivyo hivyo.

Kesi ya Marjorie

Mtu binafsi anayehitaji kujifunza kuhusu mada kwa mara ya kwanza

Marjorie ni Afisa Mpya wa Afya katika Misheni ya USAID katika nchi ya Afrika. Jukumu la Marjorie ni kuangalia mradi uliofadhiliwa na USAID katika nchi yote, kulenga upangaji uzazi na muungano wa VVU. Marjorie ni afisa mpya wa kupanga uzazi na amesimamia miradi mingi inayolenga uzuiaji wa maambukizi ya VVU/UKIMWI.

Tom ambaye ni msimamizi wa moja kwa moja wa Marjorie, anafahamu kuwa ana nia ya kukuza kazi yake na anahitaji maarifa zaidi na uzoefu katika masuala ya upangaji uzazi na afya ya uzazi. Ana bajeti finyu zaidi ya maendeleo ya wafanyakazi, lakini angependa kuwajibikia mahitaji ya Marjorie. Tom anatambua kuwa kumkuza Marjorie ni muhimu kwa mradi wao, USAID, na kuendelea kuwa naye kama mwajiriwa. Pia anahitaji kuwa na uhakika kuwa Marjorie anaelewa kanuni na njia bora za upangaji uzazi wa Serikali ya Marekanikatika Upangaji Uzazi na Upunguzaji VVU ili aweze kusaidia kwa ufanisi mradi wa USAID nchini.

© 2002 Kate Stratten. Cortesia de Photoshare

Tom anawezaje kuamua mbinu halali ya kumwelimisha na kumkuza Marjorie?

Kama tu Bi. Chipego, Tom huamua kutekeleza **ADDIE**. Kwanza, **Anachanganua** mahitaji ya mafunzo ya Marjorie:

- Je, hadhira lengwa inahitaji tu maelezo au marifa?

Marjorie anahitaji kuelewa kanuni na njia bora za mpango wa uzazi wa Serikali ya Marekani katika Muungano wa Upangaji Uzazi na VVU.

- Je, kuna kitu ambacho hadhira yako lengwa inahitaji ili iweze KUFANYA, KUFANYA KWA UTOFAUTI, au KUFANYA BORA kazini?

Marjorie anahitaji kutekeleza kuelewa kwake kwa muungano wa Kupanga Uzazi na VVU katika kazi yake kwa kusimamia mradi uliofadhiliwa na USAID ndani ya nchi.

- Je, hadhira yako lengwa infanya nini sasa ili kujaribu kuafikia mahitaji haya, iwapo kuna chochote? Kwa mfano, je, tayari inakutana rasmi ili kujadili changamoto kazini?

Marjorie ni mgeni katika muungano wa masuala ya Kupanga Uzazi na VVU, lakini ana maarifa ya kina kuhusu mipango ya VVU/UKIMWI na amekuwa akisoma hati na ripoti za mradi ili kupata maelezo zaidi.

Kutokana na uchanganuzi huu, Tom na Marjorie hutoa rasimu za baadhi ya malengo ya mafunzo katika mkutano wao unaofuata wa usimamizi:

Lengo: *Kufikia Machi 2013 (miezi mitatu baada ya tarehe ya kuanza kwa Marjorie), Marjorie anaweza kuelezea kanuni za sasa za mpango wa uzazi na afya ya uzazi wa Serikali ya Marekanina kufafanua jinsi atakavyohakikisha upatanifu na sheria na sera katika usimamizi wake wa mradi. Pia anaweza kuelezea matumizi ya mahitaji ya sheria ya Mpango wa Uzazi chini ya sheria za Marekani zinazoathiri mipango ya muungano wa VVU/UKIMWI na vile vile njia bora katika muungano wa Mpango wa Uzazi na VVU. Marjorie anaweza kutekeleza maarifa haya katika usimamizi fanisi wa mradi wa muungano wa Mpango wa Uzazi na VVU/UKIMWI ndani ya nchi.*

Kipimo: *Marjorie anaweza kuelezea kwa usahihi kanuni za sasa za mpango wa uzazi na afya ya uzazi wa Serikali ya Marekani anaweza kufafanua hatua tatu kuhakikisha sheria na sera, na anaweza kuelezea matumizi ya mahitaji ya sheria ya Mpango wa Uzazi chini ya sheria za Marekani yanayoathiri mipango ya muungano na VVU/UKIMWI anapoulizwa na Tom. Pia anaweza kuelezea njia bora katika muungano wa Mpango wa Uzazi na VVU. Marjorie anaweza kutekeleza maarifa haya kwa kukagua na kutoa majibu sahihi ya ufundi kuhusu mpango wa mradi, kama ilivyothibitishwa na Tom.*

Msingi: *Kwa sasa (Desemba 2012), Marjorie hafahamu maelezo haya na hajajianda kutoa majibu ya ufundi kuhusu mpango wa muungano wa Mpango wa Uzazi na VVU/UKIMWI.*

Tom huzungumza na Marjorie kuhusu hali yake ya sasa, inayohusiana na yafuatayo:

ENEO LA KUZINGATIWA	MASWALI YA KUJIBU	MAJIBU YAKO
UFIKIAJI	Ni vipi ambavyo hadhira yako lengwa hupenda kufikia mafunzo na maarifa mapya?	Marjorie yuko huru kufikia nafasi za mafunzo katika mipangilio ya ana kwa ana na mtandaoni kwa pamoja.
	Ni mifumo ipi (ana kwa ana, mtandaoni, simu, n.k) inatumika katika utamaduni na uwezo wake?	Hasa ana kwa ana na mtandaoni

ENEO LA KUZINGATIWA	MASWALI YA KUJIBU	MAJIBU YAKO
MUUNDOMSINGI	Ni kiwango kipi kilichopo cha ufikiaji wa Intaneti, na ni vipi kinavyotofautiana katika hadhira yako lengwa?	Afsi ya Marjorie ina muunganisho wa intaneti ya kasi ya juu. Pia ana ufikiaji kwenye intaneti akiwa nyumbani.
	Je, hali ya ufikiaji wa simu ya mkononi ni ipi?	Marjorie ana smart phone ya mkononi kwa matumizi binafsi.
	Ni vipi ilivyo rahisi kufikia hadhira yako lengwa ana kwa ana?	Tom hukutana na Marjorie mara moja kwa wiki, lakini hana muda wa ziada wa mafunzo ya ana kwa ana.
ZANA NA TEKNOLOJIA	Ni mikondo ipi hadhira yako lengwa inazotumia sasa kujifunza na kushiriki maelezo (ana kwa ana, karatasi, intaneti, simu, na nyingine)?	Marjorie amekuwa akisoma ripoti za mradi mtandaoni.
	Je, imeunganishwa kupitia mtandao wa jamii (Facebook, Twitter, LinkedIn, nyingine)?	Marjorie hujihusisha binafsi kwenye Facebook na Twitter, lakini hupendelea kutojihusisha kwazo kitaalam.
	Ni mikondo ipi inayoonekana zaidi ya uwasilishaji ya kufikia hadhira hii?	Ana kwa ana na mtandaoni.
MUDA	Ni muda upi ambao hadhira yako lengwa inao kwa uzoefu wa mafunzo?	Marjorie ana muda mchache katika siku yake ya kufanya kazi. Anatamani kutumia muda fulani nje ya afisi kwa kujifunza, kama inavyohitajika.
	Je, uzoefu wa mafunzo unaochanganya maagizo na katika utumaji ombi la kazi utaonekana kwao?	Ndiyo.
RASILIMALI	Ni aina zipi za rasilimali (wafanyakazi, fedha, nyenzo, nyingine) unazo zinazosaidia uzoefu wa mafunzo kwa hadhira yako lengwa?	Tom ana rasilimali chache za ziada za kusaidia mafunzo ya Marjorie. Ana muda wa kutumia kwa kumsimamia, na ana saa chache kwa uzoefu wa mafunzo.

Baada ya kuzingatia haya, **je, ni mchanganyiko upi wa mikondo inayopatikana utawezesha bora zaidi hadhira lengwa kufanikisha matokeo yanayotamanika?**

Tom anathibitisha kuwa mbinu hizi zinazofuata za uwasilishaji zitamfaa bora zaidi Marjorie:

- Kozi ya mtandaoni;
- Majadiliano ya ana kwa ana;
- Fursa za utumaji nadharia mazoezi.

Tom hutafakari malengo yake ya mafunzo na kwa kuwa yeye na Marjorie wanafanya kazi kutumia rasilimali na muda mchache zaidi. Tom anafahamu kutokana na uzoefu wake kama mkufunzi kwamba mafunzo yana uwezekano wa “kudumu” wakati wanafunzi wanaweza kutekekeleza wanachojifunza, na kujifunza kwa ajili ya, kwenye na kutokana na kitendo. Kisha ana toa rasimu ya **Muundo** unaofuata:

KUJIFUNZA KWA AJILI YA KITENDO

Marjorie hufanya kozi tatu za GHeL: “Mpango wa Uzazi na Mahitaji ya Sera ya Sheria”, “Mahitaji ya Sheria ya VVU/UKIMWI”, na “Mpango wa Uzazi na Afya ya Uzazi kwa Watu walio na virusi vya VVU/UKIMWI.”

- Malengo ya mafunzo ya kozi hizi yanaunganisha malengo ya mafunzo ya Marjorie.
- Yanaweza kukamilishwa baada ya saa chache.
- Tom anaweza kuthibitisha kwa urahisi kuwa Marjorie amekamilisha kozi.

KUJIFUNZA KWA KITENDO

Pindi tu anapofanya kozi tatu, hukutana na Tom kujadili matumizi yake katika usimamizi wake wa mradi (k.m. watajadili jinsi huduma za mpango wa uzazi zinavyoweza kutolewa katika kategoria kuu za huduma za VVU — utunzaji na matibabu ya VVU, uzuiaji wa maambukizi kutoka kwa mama hadi kwa mtoto, na ushauri na kupimwa VVU na jinsi Marjorie anavyoweza kuhakikisha mradi anaousimamia inavyostahili unazingatia mahitaji ya sheria ya Mpango wa Uzazi chini ya sheria za Marekani zinazoathiri mipango ya VVU/UKIMWI na muungano katika mpango wao unaofuata wa kazi ya mradi).

- Majadiliano haya yanafanyika wakati wa kila mikutano yao ya usimamizi wakati wa kozi ya miezi miwili. Kwa njia hii, hawahitaji muda wa ziada.
- Marjorie anaweza kumuuliza Tom maswali kuhusu matumizi mazoezi ya huduma ya muungano kama masuala yanayoibuka kutoka kwenye kikosi cha mradi.
- Wakati wa kipindi hiki, Marjorie hufanya kazi ili kukisaidia kikosi husiani cha kutekeleza mradi kuhusu changamoto za muungano.

KUJIFUNZA KUTOKANA NA KITENDO

Baada ya miezi mitatu, Marjorie na Tom hukutana ili kupitia malengo yake ya mafunzo na kutafakari kuhusu mchakato.

- Pamoja, wanaamua iwapo Marjorie amefikia malengo yaliyowekwa.
- Wanatafakari kuhusu njia za mpango wa uzazi na muungano wa huduma ya VVU/UKIMWI unaweza kuwa na changamoto katika matumizi ya mazoezi.
- Tom huchunguza na Marjorie ni maarifa na maelezo yapi zaidi ambayo anaweza kuhitaji ili kufanya kazi kwa ufanisi zaidi, na pia hutoa mapendekezo katika sehemu za maendeleo.

Kisha Tom hutambua na Marjorie njia ambazo anaweza kupata maelezo na ujuzi mpya anaohitaji kupitia kujifunza *kwa* ajili ya kitendo.

Pindi tu Tom anapokuwa na mbinu **zilizobuniwa** kwa ajili ya Marjorie, anafanya kazi **Kuendeleza,** **Kutekeleza**, na **Kutathmini** mbinu kulingana na mfumo wa **ADDIE**.

© 2003 Rebecca Callahan. Cortesia de Photoshare

Mbinu nyingine za kuzingatia za mafunzo yaliyochanganywa

Kama unavyoweza kuona kutokana na kesi mbili zilizowasilishwa, mbinu za mafunzo yaliyochanganywa hazifai kuwa tatanishi au zenye gharama ya juu ili kuangazia kwa ufanisi hitaji la utendakazi. Zinafanya hivyo, hata hivyo, zinahitaji kushughulikia awamu zote za mafunzo na kubuniwa na hadhira yako lengwa na huku malengo ya mafunzo yakizingatiwa.

Uzoefu wote wa mafunzo unabuniwa katika muhtadha maalum na hakuna mbili zinazofanana. Wakati mwingine, hata hivyo, ni muhimu kuwa na mifano ya njia mbalimbali za kuchanganya mbinu ili kuhamasisha ubunifu wako na kufikia mahitaji yako yaliyotambuliwa.

Hizi hapa ni hoja zaidi chache za kuzingatia na mbinu zilizochanganywa:

- **Mafunzo ya Kikosi:** Baada ya kujifunza kozi ya GHeL (kujifunza kwa ajili ya kitendo), vikosi vya wanafunzi vinafanya kazi pamoja ili kutumia kile walichojufunza kwenye kazi yao (kujifunza kwa kitendo), na kisha, kama kikosi, kutafakari kuhusu kazi yao pamoja (kujifunza kutokana na kitendo).
- **Mafunzo ya ushirikiano:** Wanafunzi walio na ujuzi katika sehemu fulani (k.m washiriki kutoka katika warsha sawa, au kikosi cha kazi kutoka katika mradi) hufanya kazi pamoja ili kujua na kushiriki maarifa yao kuhusu mada kupitia wiki iliyoshirikiwa (kujifunza kutokana na kitendo). Kulingana na kazi yao kwenye wiki, pamoja ana kwa ana, wanatambua mianya katika maarifa yao yanayoweza kuboresha na kufanya kozi za GHeL zinazoangazia mianya hii (kujifunza kwa ajili ya kitendo). Kisha wanafanya kazi ili kutekeleza maarifa haya mapya katika kazi yao (kujifunza kwa kitendo) na kusasisha wiki yao iliyoshirikiwa (kujifunza kutokana na kitendo).
- **Jumuiya za Utekelezaji:** • Jumuiya za Utekelezaji: Wanafunzi hukutana mtandaoni katika mitandao ya jamii (k.m Facebook au LinkedIn) ili kushiriki wanachokishughulikia, kuchapisha kuhusu changamoto za kawaida, kupokea majibu kutoka kwa wengine, na kutekeleza ujuzi wao katika sehemu ambapo tayari wana utaalum (kujifunza kwa kitendo). Kama mojawapo kwenye mtandao huu, wanafunzi wanaweza kuchapisha fursa za mafunzo, kama viungo kwenye kozi za GHeL (kujifunza kwa ajili ya kitendo). Pia wanaweza kutafakari pamoja kuhusu kilichofaulu na kilichoshindwa katika kazi yao na kujadili njia bora (kujifunza kutokana na kitendo).

Malengo ya Mafunzo

Mwaishoni mwa sehemu hii utaweza:

- Kufupisha mafunzo matatu makuu ya mwongozo huu.
- Kutambua unapoweza kuenda kutafuta na kushiriki hoja za kuchanganya kozi za GHeL na uzoefu mwingine wa mafunzo.

Muhtasari wa Hitimisho

Kila wakati unaweza kuimarisha umiliki wa ujuzi na maarifa na uwezekano wa utekelezaji kazini kwa kuzingatia mbinu ya mafunzo yaliyochanganywa. Kama tulivyoona, mipango ya mafunzo yaliyochanganywa haihitaji kuwa tatanishi au yenye gharama ya juu ili kusaidia kwa ufanisi utekelezaji wa mafunzo ya GHeL kazini. Hivi hapa ni baadhi ya vipengele muhimu zaidi vya kufikiria:

1. Ili kuboresha utendakazi, uzoefu wa kujifunza unastahili kumruhusu mwanafunzi kujifunza kwa ajili ya, kwa, na kutokana na kitendo: kujifunza maarifa mapya (kupitia kozi za GHeL), kwa kuitekeleza, na kutafakari kuhusu utumiaji.
2. “Mafunzo yaliyochanganywa,” mchanganyiko wa mtandao wa mafunzo (ana kwa ana, mtandaoni, kuchapisha, mitandao ya jamii) na mazingira ya mafunzo (kuongozwa na msimamizi, kushirikiana kazini, mwingiliano wa rafiki kwa rafiki, utafiti wa binafsi na kazi ya mtu binafsi), huwezesha fursa zaidi za kutumia maarifa mapya na msaada unaoendelea kwa wanafunzi kuliko kile kinachoweza kutolewa tu na kozi za GHeL.
3. Ili kubuni kwa ufanisi mbinu za mafunzo yaliyochanganywa zinazoongeza utumiaji wa maarifa ya kozi ya GHeL, sharti uchanganue mahitaji, teknolojia, na rasilimali za hadhira yako lengwa; unda malengo ya mafunzo ya SMART; buni ukizingatia kuhusu utathmini; na utilie maanani jinsi ya kusaidia kujifunza kwa ajili ya, kwa, na kutokana na kitendo katika ubunifu wako.

Shiriki mafunzo yako

Kuna njia nyingi za “kuchanganya” uzoefu wa mafunzo ili kufikia mahitaji mbalimbali ya watumiaji wa GHeL. Mwongozo huu unajumuisha mifano michache tu. Tungependa kusikia kutoka kwako:

- Je, umechanganya kozi za GHeL na uzoefu mwingine wa mafunzo? Iwapo ni hivyo, vipi na ni katika muktadha upi?
- Ni kipi kilichofanya kazi bora?
- Je, utafanya nini kwa utofauti wakati mwingine?
- Ulifanikiwa katika malengo yako ya mafunzo na matokeo yanayohitajika?

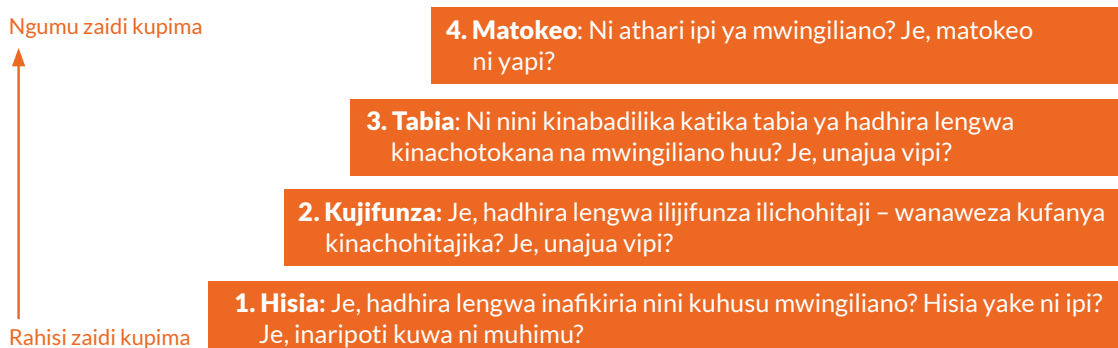
Shiriki nasi visa vyako vya mafunzo yaliyochanganywa katika: ghelcenter@gmail.com

Inakuja hivi karibuni (Majira ya joto 2013):

[Kituo cha Mafunzo ya Mtandaoni ya Afya Ulimwenguni](#) kitakuwa na ukurasa wa jumuiya kwenye tovuti yake ambapo unaweza kujibu maswali haya, kuweka yako binafsi, na kushiriki maelezo kuhusu kazi unayoifanya.

Kiambatisho: Viwango Vinne vya Utathmini wa Mafunzo

Kulingana na Donald Kirkpatrick (Kirkpatrick na Kirkpatrick, 2006), kuna viwango vinne msingi ambavyo unaweza kupima na kutathmini miingiliano ya ujenzi wa uwezo:

Hisia inaweza kupimwa kupitia mwingiliano wa awali au uchunguzi unaoendelea kuhusu kile hadhira lengwa ilipenda au kutopenda kuhusu mwingiliano na kwa njia zipi inaweza kuboreshwa (k.m., uchunguzi unaweza kufanywa mwishoni mwa kozi ya mtandaoni). Data hii inastahili kukusanywa, kukaguliwa na kutekelezwa kila wakati ili kuboresha mwingiliano.

Mafunzo yanaweza kupimwa katika njia mbalimbali. Kwa mfano, unaweza kutekeleza taksonomia ya Bloom ili kusaidia kuamua iwapo umefikia malengo yako ya mafunzo na mahali ambapo bado panaweza kuwa na mianya:

Clark, D.R. (2010). Taksonomia ya Bloom ya Vikoa vya Mafunzo. Imerejeshwa Novemba 16, 2012 kutoka <http://www.nwlink.com/~donclark/hrd/bloom.html>. Imemilikiwa na K.Chio, 2012.

LENGO: JE, UNGEPENDA MWANAFUNZI AFANYE NINI?	UNAVYOITATHMINI: “ONYESHA KUWA MWANAFUNZI ANAWEZA...”
KUJUA	<i>kufasili, kufafanua, kutambua, kutia lebo, kuorodhesha, kulinganisha, kuipa jina, kufupisha, kukumbuka, kutambua, kuzalisha upya, kuteua, kutaja.</i>
KUELEWA	<i>kugeuza, kulinda, kutofautisha, kukadiria, kuelezea, kurefusha, kujumuisha, kutoa mfano, kudai, kukalimani, kutia kwenye mafungu ya maneno, kubashiri, kuandika upya, kufupisha, kutafsiri.</i>
KUTEKELEZA	<i>Kutekeleza, kubadilisha, kukokotoa, kujenga, kuonyesha, kuvumbua, kutumia, kurekebisha, kuendesha, kubashiri, kuandaa, kutoa, kuhusisha, kuonyesha, kutatua, kutumia.</i>
KUCHANGANUA	<i>Kuchanganua, kufupisha, kulinganisha, kinyume, kuchora, kubatilisha ujenzi, kutofautisha, kubagua, kupambanua, kutambua, kuonyesha, kudai, kufupisha, kuhusisha, kuteua, kutenganisha.</i>
KUSANISI	<i>Kutia kwenye kategoria, kuchanganya, kuweka pamoja, kutunga, kuunda, kushauri, kubuni, kuelezea, kuzalisha, kurekebisha, kuratibu, kupanga, kupanga upya, kujenga upya, kuhusisha, kuratibu upya, kudurusu, kuandika upya, kufupisha, kusimulia, kuandika.</i>
KUTATHMNINI	<i>kuthamini, kulinganisha, kuhitimisha, kulinganua, kukosoa, mkosojaji, kulinda, kufafanua, kubagua, kutathmini, kufafanua, kukalimani, kuthibitisha, kuhusisha, kufupisha, kusaidia.</i>

Malengo ya kwanza mawili kwenye chati hapo juu yanahusiana na kujua na kuelewa maelezo; ya mwisho manne yanahusiana na utumiaji.

Mabadiliko ya tabia yanaweza kuamuliwa kwa kutazama au kupima viashirio vya tabia iliyobadilika katika idadi yako iliyolengwa ya watu. Kwa mfano, mwingiliano wa Bi. Chipego ni pamoja na washauri kufanya kozi ya GHeL ya tohara ya wanaume na kuhudhuria baadhi ya mafunzo ya ana kwa ana ili

yaweze kujumuisha marejeleo ya tohara ya wanaume katika ushauri wao wa VCT, anaweza kupima mabadiliko ya tabia kwa idadi ya rekodi za ushauri zinazojumuisha tohara ya wanaume baada ya mwingiliano, kuonyesha kuwa washauri wameunganisha haya kwa ufanisi katika majadiliano yao.

Ili kuthibitisha Matokeo, ungependa kupima athari ya mwingiliano kwenye utendakazi, utoaji huduma, na matokeo ya afya katika shirika. Unapaswa kufanya hivyo kupitia mahojiano, uangalizi, ukaguzi wa viashiria na data muhimu kwa utoaji huduma na utendakazi katika shirika.

MATOKEO	MASWALI YA KUJIBU
KUIMARIKA KWA UTENDAKAZI	<i>Ni maboresho yapi unayoweza kutazama katika utendakazi wa shirika kutokana na mwingiliano?</i>
	<i>Je, mianya ingali wapi?</i>
UBORA WA HUDUMA	<i>Ni maboresho yapi unayoweza kutazama katika utoaji huduma kutokana na mwingiliano?</i>
	<i>Je, matumizi ya huduma yameongezeka?</i>
	<i>Je, tabia za hadhira lengwa zimebadilika?</i>
	<i>Ni athari ipi ya afya ya utoaji huduma ulioboreshwa (ikiwepo)?</i>
	<i>Je, mianya ingali wapi?</i>

Marejeleo

Bozarth, J., Mitandao ya jamii kwa Wanafunzi: Mbinu za Kuboresha na Kuendeleza Mafunzo. Pfeiffer, San Francisco, CA: 2010.

Clark, D.R. (2010). *Taksonomia ya Bloom ya Vikoa vya Mafunzo*. Imerejeshwa Novemba 16, 2012 kutoka: <http://www.nwlink.com/~donclark/hrd/bloom.html>. Imemilikiwa na K.Chio, 2012.

Gottfredson, C. na Mosher, B. 'Je, unafikia matukio yote 5 ya mahitaji ya mwanafunzi?', Jarida la Suluhisho la Mafunzo, Juni 18, 2012, <http://www.learningsolutionsmag.com/articles/949/> (ilikaguliwa Septemba 27, 2012).

Grossman, R. na Salas, E. (2011), 'Uhamisho wa mafunzo: kilicho muhimu zaidi', *Maendeleo na Mafunzo ya Uanahabari wa Kimataifa*, 15, 103-20.

Kirkpatrick, D.L., Kirkpatrick, J.D., Kutathmini Mipango ya Mafunzo: Viwango Vinne, Toleo la 3. Berrett-Koehler Publishers, Inc., San Francisco, CA: 2006.

Idara ya Elimu ya Marekani (2010), Afisi ya Mipango, Utathmini, na Maendeleo ya Sera, 'Utathmini wa Ushahidi-Kulingana na Tabia katika Mafunzo ya Mtandaoni: Uchanganuzi wa Meta na Ukaguzi wa Utafiti wa Mafunzo ya Mtandaoni,' Washington, D.C. <http://www2.ed.gov/rschstat/eval/tech/evidence-based-practices/finalreport.pdf> (ilikaguliwa Novemba 16, 2012).

Wilson, D. na Biller, M. (hakuna tarehe ya uchapishaji), 'Kujifunza Kwa, Kutokana na, na Kwa ajili ya Kitendo', imewasilishwa kwa uchapishaji katika *Shirika la Mafunzo*, Januari 2012.